

10 juli 2015

11 juli 2015

12 juli 2015

Meest urgente dijk- vakken eerst

13 juli 2015

14 juli 2015

15 juli 2015

De normen voor de veiligheid van onze dijken worden vernieuwd. Ze stammen uit het midden van de vorige eeuw, kort na de watersnoodramp van 1953. Inmiddels wonen er veel meer mensen achter de dijken en is daar veel meer economische activiteit en waarde opgebouwd. De gevolgen van overstromingen zijn toegenomen. Ook onze kennis over waterkeringen is in de afgelopen decennia hard gegroeid. Hoog tijd dus voor nieuwe normen.

Deze maken het mogelijk om gerichter te investeren in dijkversterking waar dat het hardst nodig is. Het Hoogwaterbeschermingsprogramma hanteert deze lijn ook.

BASISBESCHERMING VOOR IEDEREEN

Naar verwachting gaat op 1 januari 2017 de nieuwe Waterwet in. Deze wet bevat een nieuwe normering voor de primaire waterkeringen. Uiterlijk in 2050 is voor iedereen in Nederland achter een dijk dezelfde jaarlijkse basisveiligheid bereikt: 1:100.000. Dat betekent dat de kans om te overlijden als gevolg van een overstroming voor alle inwoners maximaal 1 op 100.000 wordt, oftewel 0,001% per jaar.

PLUS EXTRA BESCHERMING WAAR NODIG

Deze 1:100.000 is het basisbeschermingsniveau. Gebieden met een risico op veel slachtoffers en/of grote economische schade worden bovenop deze basisnorm extra beschermd. Dit is bijvoorbeeld het geval in het benedenrivierengebied.

STRENGERE NORMEN EN EEN RISICOBENADERING

Zodra de Waterwet met de nieuwe normen in werking is getreden, kunnen de beheerders aan de slag om de dijken en duinen te beoordelen. Het doel is dat alle primaire waterkeringen uiterlijk in 2050 voldoen aan de nieuwe normen. De nieuwe normen zijn voor bijna alle plekken strenger dan de huidige normen. De norm is anders bepaald, namelijk op basis van een risicobenadering. Hierin zijn zowel de kans op een overstroming als de gevolgen van een overstroming meegenomen. Deze benadering maakt het mogelijk om gericht te investeren in waterkeringen waar dat het hardst nodig is.

OVERSTROMINGSKANS

De overstromingskans is ook nieuw. Voorheen werd een dijk(versterking) ontworpen op basis van de overschrijdingskans, oftewel de kans op een bepaalde hoge waterstand. De nieuwe normen gaan uit van de overstromingskans: hoe groot is de kans dat een waterkering doorbreekt en een gebied overstroomt. Dat is in sommige gevallen al onder 'die bepaalde hoge waterstand', maar soms ook pas bij een veel hogere waterstand. Dat heeft te maken met de verschillende oorzaken waardoor een dijk kan falen. Naast hoogte kan dit bijvoorbeeld ook de stabiliteit of de bekleding van een dijk zijn. Bij de overstromingskans wordt een breed scala aan faalmechanismen meegenomen.

19 juli 2015

VAN DIJKRING NAAR DIJKTRAJECT

Een andere verandering is dat de normen nu voor stukken dijk (dijktrajecten) zijn bepaald in plaats van de hele dijkkring. Voor dijktrajecten waar een doorbraak of overstroming grote gevolgen zou hebben in termen van slachtoffers en schade, gelden strenge normen. Waar de gevolgen minder ernstig zouden zijn, zijn de normen wat minder streng. Dijktrajecten variëren in lengte, maar zijn meestal tussen de 20 en 40 km lang.

OP TIJD VERSTERKEN

Een belangrijk uitgangspunt van de nieuwe normering, is dat een dijk tijdig wordt versterkt. Tijdig wil zeggen: voordat het traject niet meer voldoet aan de minimale eisen. Daarom is naast een ondengrens ook een signaleringswaarde vastgesteld voor alle primaire waterkeringen. Deze signaleringswaarde is strenger, triggert de voorbereiding van een versterking en zorgt ervoor dat de kering op tijd wordt versterkt. Als de signaleringswaarde is overschreden dan kan een traject worden aangemeld bij het Hoogwaterbeschermingsprogramma.

VOORTROLLEND KARAKTER

Het Hoogwaterbeschermingsprogramma heeft een voortrollend karakter: het wordt elk jaar voor zes jaar opgesteld met een doorkijk van twaalf jaar. Op die manier kan worden meebewogen met nieuwe inzichten, onderzoeksresultaten

20 juli 2015

of beoordelingsresultaten. Beheerders kunnen elk jaar nieuwe dijkvakken aanmelden bij het Hoogwaterbeschermingsprogramma. Het zal echter nog even duren voordat de eerste, nieuwe aanmeldingen binnenkomen, want het beoordelen op basis van overstromingskansen is voor iedereen nieuw. Om te voorkomen dat het werk stil komt te liggen, is in het programma 2017-2022 alvast geanticipeerd op deze nieuwe aanmeldingen.

ANTICIPEREN OP DE NIEUWE NORMEN

Het Hoogwaterbeschermingsprogramma werkt nu aan afgekeurde keringen uit de Derde Toetsing, op basis van 'oude' normen. Toch is bij het bepalen van de prioriteiten voor het Hoogwaterbeschermingsprogramma 2017-2022 al zo veel mogelijk geanticipeerd op de nieuwe normen. Hierbij is gebruikgemaakt van de overstromingskansen uit Veiligheid Nederland in Kaart (VVK2), die al een stuk meer lijken op die uit de nieuwe systematiek. Projecten met een groot verschil tussen de overstromingskans uit VVK2 en de overstromingskans volgens de nieuwe norm hebben een hogere prioriteit gekregen. Dit heeft tot gevolg dat de volgorde in het programma is veranderd. Projecten die al (bijna) gestart zijn, behouden wel hun plaats in het programma. Andere projecten die nog niet snel zouden starten, zijn hiendoor in urgentie gestegen of juist gedaald. De aangepaste prioritering is met de betreffende beheerders besproken en dit heeft geleid tot overeenstemming over de nieuwe plek in het programma.

21 juli 2015

DE PROCEDURE VAN BE- OORDELEN TOT UITVOEREN

Het aanmelden maakt onderdeel uit van een proces van beoordelen, prioriteren en programmeren. Dit is nu volgt geregeld. Beheerders van keringen – het waterschap of Rijkswaterstaat – beoordelen de dijken. Dit is de afgelopen decennia gebeurd in drie toetsrondes. Wanneer blijkt dat de kering niet voldoet aan de norm, kan dat stuk – na een bevestigend oordeel van de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) – aangemeld worden bij het Hoogwaterbeschermingsprogramma. De urgentie bepaalt de plaats in het programma – de meest urgente dijkversterkingen staan hoog in de prioritering en gaan het snelst in uitvoering. Bij het maken van het jaarlijkse programma wordt naast deze prioritering ook gekeken naar onder andere het totale beschikbare budget voor die periode en de ingeschatte planning en kosten van de versterkingsprojecten.

25 juli 2015
Balgstuw bij Ramspol opgeblazen om hoog water

MEEST URGENTE TRAJECTEN ALVAST TOEGEVOEGD AAN HET PROGRAMMA

Naast aanpassing van de prioritering zijn er ook dertien trajecten waarvan de veiligheid naar verwachting sterk afwijkt van de nieuwe norm, alvast toegevoegd aan programma 2017-2022. Dit zijn de projecten in het Algemeen Filter, ook wel de Top 13 genoemd. Hierdoor kunnen de beheerders nu al aan de slag met de voorbereidingen van de dijkversterkingen op deze trajecten. Het is namelijk onwenselijk dat er door het toepassen van de nieuwe normering lange tijd geen projecten worden aangemeld bij het Hoogwaterbeschermingsprogramma. Dit zou betekenen dat het werk stilvalt of dat er gewerkt wordt aan keringen waaraan de werkzaamheden minder urgent zijn. Voor het bepalen van deze trajecten is gebruikgemaakt van de meest actuele inzichten over deze keringen (uit VVK2). Deze actuele inzichten moeten door de beheerder en de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) bevestigd worden.

UITVOEREN OP DE NIEUWE NORM

In alle projecten die op basis van de vorige toetsronde op het programma staan, wordt de benodigde versterking al ontworpen op basis van de nieuwe norm. Dat betekent dat gerealiseerde projecten allemaal voldoen aan de nieuwe normering. Soms blijkt het slim te zijn om bij een needs geprogrammeerd project nu alvast een iets groter stuk te versterken, omdat wordt verwacht dat aangrenzende stukken niet voldoen aan de nieuwe norm.

26 juli 2015

Zo'n project wordt dan uitgebreid met een zogenaamd tussen- of aansluitstuk.

C-KERINGEN

De zogenaamde C-keringen vormen in het systeem met oversnijdingskansen een tweede linie. Ze bieden indirect bescherming tegen de zee, de grote meren of de grote rivieren, maar liggen niet direct langs deze grote wateren. Voorbeelden zijn de waterkeringen langs het Noordzeekanaal en sommige afgedamde deltawateren. Bij de nieuwe normering verliest een deel van de C-keringen deze waterstaatkundige functie. Deze keringen in het primaire systeem worden dan regionale kering. Voor die laatste categorie worden – voor zover ze in beheer zijn bij een waterschap – regionale normen vastgesteld door Provinciale Staten. De wijziging van de Waterwet maakt het mogelijk dat de aanpak van dergelijke keringen nog eenmalig in aanmerking komt voor subsidie om deze keringen te laten voldoen aan de provinciale normering. Een groot deel van deze C-keringen valt onder de opgave van de projectoverstijgende verkenning (POV) Centraal Holland in het Hoogwaterbeschermingsprogramma.

Meer informatie vindt u op www.hoogwaterbescherming.nl Bij het tabblad Nieuwe Normering is zowel technische als publiek-toegankelijke informatie terug te vinden.

27 juli 2015

BEKOSTIGING VAN NIEUWE NORMEN

Het Rijk en de Unie van Waterschappen hebben afspraken gemaakt over de bekostiging en inpassing van de nieuwe normen, conform het voornemen uit het Bestuursakkoord Water. De huidige kostenverdeling op basis van het Bestuursakkoord Water (50% Rijk, 40% solidariteitsdeel waterschappen, 10% projectgebonden aandeel voor het uitvoerende waterschap) gaat ook gelden voor de kosten om aan de nieuwe normen te voldoen. Ook is afgesproken dat op basis van de uitkomsten van de Landelijke Rapportage Overstromingsrisico's (gerealiseerd in 2023) wordt bekeken of aanvullende afspraken nodig zijn.

28 juli 2015

Spoedreparatie van verzwakte dijk in Reeuwijk

29 juli 2015

HOOGWATERBESCHERMINGSPROGRAMMA

Samen de kerken op orde krijgen, die bij de (verlengde) Derde Toetsing zijn afgekeurd. Dat is in essentie het Hoogwaterbeschermingsprogramma: een programma waarin Rijk en de waterschappen intensief samenwerken om Nederland te beschermen tegen overstromingen. Dat doen deze partijen op basis van afspraken, vastgelegd in het Bestuursakkoord Water mei 2011. De belangrijkste afspraak is dat het Rijk en de waterschappen samen de verantwoordelijkheid dragen en beide 50% bijdragen aan de kosten. De afspraken met de Unie van Waterschappen over de bekostiging en inpassing van de nieuwe waterveiligheidsnormen zijn in juni 2014 gemaakt. Het programma heeft een voortrollend karakter en wordt jaarlijks geactualiseerd en steeds voor een periode van zes jaar opgesteld (te beginnen met 2014-2019), met een doorkijk van twaalf jaar. Het Hoogwaterbeschermingsprogramma maakt onderdeel uit van het Deltaprogramma.

Het Hoogwaterbeschermingsprogramma kent een nieuwe opzet ten opzichte van eerdere hoogwaterbeschermingsprogramma's, die neerkomt op nauwe samenwerking tussen de waterschappen en Rijkswaterstaat, een voortrollende programmering en vernieuwende uitgangspunten. We nemen meer tijd voor de voorbereiding van het programma en de projecten; een werkwijze die gebaseerd is op het MIRT-spelregalkader. Onderscheidend is verder de toepassing van de nieuwe veiligheidsbenadering, oftewel de nieuwe normering waarover u in dit projectboek meer leest.

SAMENWERKING: EEN VERGAANDE ALLIANTIE

De waterschappen en het Rijk trekken in het Hoogwaterbeschermingsprogramma samen op. Doel van deze verregaande alliantie is om de uitvoeringskracht en kennis te bundelen waardoor de doelmatigheid wordt vergroot. De ambitie voor deze samenwerking is vastgelegd in het Bestuursakkoord Water 2011. Hierin staat dat door werkzaamheden van verschillende overheidsdiensten slim te combineren, doelmatigheidswinst kan worden bereikt. In het Hoogwaterbeschermingsprogramma wordt kennis over alle aspecten van het verbeteren van de primaire waterkeringen gedeeld. Om de samenwerking vorm te geven, is een gezamenlijke programmadirectie ingericht met medewerkers van waterschappen en het Rijk. De ervaringen die de Programmadirectie Hoogwaterbescherming opdoet, worden benut bij de verdere ontwikkeling van de uitvoeringsorganisatie voor het Deltaprogramma.

30 juli 2015

Wateroverlast Watersnoodmuseum door flinke regenval

Het Watersnoodmuseum in de Zeeuwse plaats Ouwerkerk heeft wateroverlast. Door een combinatie van een windhoos en hevige regen heeft een deel van het museum blank gestaan.

GOVERNANCE

Uit de nauwere samenwerking tussen de waterschappen en het Rijk vloeit een vernieuwende aansturing en besluitvorming voort. Op programmaniveau ligt de focus op de doelmatigheid van het programma als geheel. De minister legt hierover verantwoording af aan de Tweede Kamer. Op projectniveau ligt de focus op de doelmatigheid van de individuele maatregelen. De portefeuillehouder van het waterschap legt hierover verantwoording af aan het algemeen bestuur.

Het Hoogwaterbeschermingsprogramma wordt aangestuurd door een stuurgroep van het ministerie van Infrastructuur en Milieu (IenM) en de waterschappen. De Stuurgroep Hoogwaterbeschermingsprogramma is verantwoordelijk voor de aansturing van het programma en de aansturing van de programmadirectie. De samenstelling van de stuurgroep is in lijn met de afspraken uit het Bestuursakkoord Water 50%-50% waterschappen-Rijk.

Meer informatie over het Hoogwaterbeschermingsprogramma en de werkwijze is terug te lezen in het Projectenboek 2016. Een papieren versie is op te vragen bij de Programmadirectie en het is te downloaden via www.hoogwaterbeschermingsprogramma.nl

RELATIE MET DELTAPROGRAMMA

Het Hoogwaterbeschermingsprogramma is onderdeel van het Deltaprogramma. De relatie tussen beide programma's bestaat er vooral uit dat de langetermijnopgaven en voorkeursstrategieën van het Deltaprogramma verbonden moeten worden met de maatregelen van het Hoogwaterbeschermingsprogramma. Ook de verschillende investeringsagenda's vergen afstemming. De deltabeslissingen die het kabinet op voorstel van de deltacommissaris op Prinsjesdag 2014 heeft aangeboden aan de Tweede Kamer, vormen de beleidsmatige uitgangspunten voor de maatregelen in het Hoogwaterbeschermingsprogramma.

31 juli 2015

Noodtoestand Myanmar om overstromingen → Doden bij overstromingen in Pakistan

1 augustus 2015

2 augustus 2015



Dijkversterking langs de Hollandse IJssel bij Moordrecht